

Weer beweging PM

De directie van Philip Morris in Bergen op Zoom en de vakbonden gaan weer praten over het sociaal plan. Dat gebeurt op dezelfde dag dat wethouder Arjen van derWeegen beide partijen nadrukkelijk oproept hun woordelijkheid te nemen.

‘Dit duurt te lang. Veel te lang’

Wethouder roept Philip Morris en bonden op om uit impasse te komen. ‘Het is tijd voor boter bij de vis.’

door **Nico Schapendonk BERGEN OP ZOOM** – Mooie woorden, veel gepraat, allemaal heel erg interessant... Maar het duurt te lang. Veel te lang. Nú moet er iets gebeuren om de economische en sociale schade die de sluiting van sigarettenfabriek Philip Morris in Bergen op Zoom met zich meebrengt nog een beetje binnen de perken te houden. Na 1 oktober, als de productie echt stopt, is het te laat.

Wethouder Arjan van der Weegen (Sociale Zaken) maakt van zijn hart geen moordkuil meer: zowel Philip Morris als de vakbonden moeten uit hun loopgraven en snel een akkoord sluiten over het sociaal plan.

Zolang er geen overeenkomst ligt kan er namelijk niet worden begonnen aan het ‘mobiliteitscentrum’ dat mensen aan ander werk moet helpen.

In een officiële brief aan de directie van Philip Morris laten burgemeester Frank Petter van Bergen op Zoom en Bert Pauli en Ben de Reu, respectievelijk provinciebestuurders in Brabant en Zeeland zich nog diplomatiek uit. Maar Van der Weegen is het een beetje beu dat er constant met meel in de mond wordt gepraat.

„Ik begin me toch wel wat zorgen te maken over dat sociaal plan. Hoe langer het duurt, hoe moeilijker het wordt. Natuurlijk, het is niet de taak en de rol van de overheid om zich te mengen in een conflict tussen werkgevers en werknemers, maar ik wil toch oproepen tot snelheid om tot een evenwichtig akkoord te komen. Want het rouwproces over de sluiting van Philip Morris duurt alleen maar langer”, zegt Van Weegen.

Het op zich positieve beeld dat hij had van de Amerikaanse sigaretten- multinational is er de afgelopen weken niet beter op geworden. „Ik heb veel argumenten gehoord over het vertrek van Philip Morris, maar de kern is: winstmaximalisatie. De vraag is of dat wel past in de huidige Westerse wereld en in het hedendaagse economische tij. Er wordt nogal wat schade berokkend. Ik heb er moeite mee dat een werkgever zulke kraters in de samenleving slaat.”

Philip Morris moet verantwoordelijkheid nemen voor het gat dat de fabriekssluiting slaat in Bergen op Zoom. Dat gaat verder dan een akkoord sluiten over een sociaal plan, vindt de Bergse stadsbestuurder. „We hebben nu namelijk al 1.800 mensen in de bijstand zitten. De kans dat zij aan het werk komen is nog kleiner geworden. Als er niet snel iets gebeurt zitten we dadelijk met 3.000 mensen in de bijstand. Daar ligt óók een maatschappelijke verantwoordelijkheid.”

Juist daarom vindt Van der Weegen het belangrijk dat er een ‘mobiliteitscentrum’ komt dat zich niet alleen inzet voor de werknemers van Philip Morris, maar ook voor al die andere mensen die indirect getroffen worden door het massa-ontslag.

Het feit dat Bergen op Zoom geen vestiging van het UWV heeft draagt ook bij aan die gedachte: „We kunnen moeilijk tegen 3.000 mensen zeggen: ‘Pak de trein naar Breda maar’.” En zelfs wanneer dat het geval zou zijn, dan nog heeft het weinig zin. Van der Weegen heeft namelijk weinig goede woorden over voor de in zijn ogen nogal bureaucratische uitkeringsinstantie: „Het UWV? Dat is productie draaien.”

Maar goed, zo lang directie en bonden in de clinch liggen over het sociaal plan staat het hele raderwerk hoe dan ook stil.

Wat dat betreft kijkt Van derWeegen ook met een scheef oog naar de werknemersorganisaties. „De bonden moeten er óók oog voor hebben dat wat er nu gebeurt om meer mensen gaat dan alleen de 1.230 werknemers van Philip Morris. Dat is een verengde visie. Het gaat om 3.000, misschien wel 4.000 mensen. De bonden moeten verder kijken en ik vind dat je dat ook van ze mag verwachten”, aldus Van derWeegen.

De ruzie over de inhoud van het sociaal plan, die vooral draait over de invulling van het pensioengat dat nu ontstaat, beangstigt Van der Weegen. En dan niet zo zeer de inhoud, want daar gaat hij niet over. Maar wel over de vertraging die het conflict met zich meebrengt.

Stilstand is achteruitgang, denkt de wethouder. „Nu is de energie er nog om mensen, bedrijven en organisaties met elkaar te verbinden. Over een half jaar is de fut er uit. Dan is de zomer voorbij, in oktober gaat de fabriek dicht... Daarna is iedereen al weer bezig met wat anders. Van die inactiviteit, daar slaap ik slecht van. Mensen voelen zich verlaten. Het wordt hoog tijd dat Philip Morris investeert in zijn nalatenschap, maar het gaat allemaal niet snel genoeg. We moeten al dat abstracte gepraat laten varen. Het is tijd voor boter bij de vis.”

Druk op de ketel, dat is wat de gemeente Bergen op Zoom en de twee provincies verwachten van zowel Philip Morris als vakbonden. Met als eerste resultaat een ‘mobiliteitscentrum’ dat zich niet alleen richt op de werknemers van de sigarettenfabriek, maar ook op anderen.

Mocht de afwikkeling van het sociaal plan onverhoopt in een stroomversnelling komen dan wil dat overigens niet zeggen dat de situatie er meteen rooskleuriger uitziet.

Van der Weegen is de eerste om eventuele hooggespannen verwachtingen te temperen: „We moeten reëel zijn: de kans dat we mensen op korte termijn aan het werk kunnen helpen is zeer beperkt.”

PM: ‘Geen ultimatum’

door **Nico Schapendonk BERGEN OP ZOOM** – De directie van Philip Morris heeft de vakbonden gisteren uitgenodigd om weer te praten over het sociaal plan. Daarbij wordt wel een cruciale voorwaarde gesteld: alle ultimatus moeten van tafel. „Dat is nodig om als gelijkwaardige partners aan tafel te zitten”, zegt een woordvoerder van de sigarettenfabrikant in Bergen op Zoom. Hij benadrukt dat Philip Morris er op is gebrand om op korte termijn met een goed sociaal plan te komen. „Ook wij horen bij onze medewerkers de roep om snelheid.”

De vakbonden nemen die uitnodiging aan, zegt Marco Vallebella van De Unie. „Wij en de gemeente hebben hetzelfde belang: zo min mogelijk mensen in bijstand of WW. Maar om te onderhandelen moet je met zijn tweeën zijn. Dat was tot enkele uren geleden niet het geval. Nu wel”, zegt Vallebella.